

L Ö G

um þátttöku Sildarverksmiðja ríkisins í útgerðarfélagi í Siglufirði.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Sildarverksmiðjum ríkisins er heimilt með samþykki ríkisstjórnarinnar að leggja fram allt að kr. 2 000 000.00 sem hlutafé í hlutafélagi, sem stofnað yrði í Siglufirði í samvinnu við Siglufjarðarkaupstað, til að eiga og reka vélbáta frá Siglufirði, svo og botnvörpunginn Hafliða, sem nú er í eigu Siglufjarðarkaupstaðar. Framlag sildarverksmiðjanna verði 55% af hlutafé félagsins.

Heimild þessi miðast við, að skip væntanlegs útgerðarfélags verði í föstum viðskiptum við Sildarverksmiðjur ríkisins og hraðfrystihús þeirra, eftir því sem frekast verður við komið.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 26. apríl 1963.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

L Ö G

um fasteignamat og fasteignaskráningu.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI**Um aðalmat fasteigna.****1. gr.**

Allar fasteignir á landinu, sem ekki eru sérstaklega undanteknar samkv. lögum þessum, skulu metnar til peningaverðs. Allsherjarmat skal fara fram fimmtánda hvert ár, og nefnist það mat aðalmat fasteigna. Þegar aðalmati er lokið, löggildir fjármálaráðherra fasteignamatsskrá og kveður á um, frá hvaða tíma hún taki gildi.

2. gr.

Aðalmat fasteigna er framkvæmt af fasteignamatsnefndum í héruðum undir yfirstjórn yfirfasteignamatsnefndar.

3. gr.

Fjármálaráðherra skipar þriggja manna fasteignamatsnefnd í hverri sýslu og hverjum kaupstað til 5 ára í senn. Tveir nefndarmanna skulu skipaðir samkvæmt tilnefningu sýslunefndar eða bæjarstjórnar, en hinn þriðja skipar ráðherra án tilnefningar, og er hann formaður nefndar. Varamenn skulu skipaðir með sama hætti, og taka þeir sæti í forföllum aðalmanna eða þegar þeir eru við mál riðnir, eftir því sem nánar er mælt fyrir um í reglugerð.

4. gr.

Fjármálaráðherra skipar þrjá menn í yfirfasteignamatsnefnd og þrjá til vara til 5 ára í senn. Hann skipar formann nefndarinnar og varaformann, og skulu þeir vera lögfræðingar, hagfræðingar eða sérfræðingar í skipulags- eða landmælingamálum.

Hlutverk nefndarinnar er að hafa eftirlit með fasteignamatsnefndum, og lætur hún þeim í té almenn gögn og upplýsingar eftir föngum. Yfirfasteignamatsnefnd ákveður gerð eyðublaða undir matið og sendir þau til fasteignamatsnefnda. Hún úrskurðar kærur út af fasteignamati, sbr. 16. gr., og endurskoðar og samræmir mat allra fasteigna. Skytt er fasteignamatsnefndum og eigendum eða fyrirsvarsmönnum eigna að láta yfirfasteignamatsnefnd í té skýringar og upplýsingar, er hún telur sér þörf á.

5. gr.

Í fasteignamatsnefndum samkv. 3. og 4. gr. mega ekki sitja saman skyldir menn eða tengdir að feðgatali eða niðja, hjón, kjörforeldri og kjörbörn, fósturforeldri og fósturbörn, hvorki sem aðalmenn né varamenn.

Þeir, sem skipaðir eru í nefndir samkv. 3. og 4. gr., skulu rita í gerðabók drengskaparheit um, að þeir muni gegna starfinu hlutdrægnislaust eftir beztu vitund og sannfæringu og gæta þagnarskyldu um allt það, er þeir fá vitneskju um í starfinu og varðar matsstörfín.

6. gr.

Skytt er þinglýsingardómurum, hreppstjórum, byggingaryfirvöldum, öðrum opinberum starfsmönnum og stofnunum, svo og eigendum (fyrirsvarsmönnum) eða réttihöfum fasteigna, að láta í té allar upplýsingar, er matsnefndir óska og vól er á, til leiðbeiningar við matið.

7. gr.

Í reglugerð er heimilt að kveða svo á, að eigendur eða aðrir fyrirsvarsmenn fasteigna skuli fylla út eyðublöð undir upplýsingar um fasteignir, sbr. 4. og 6. gr., m. a. um þau atriði, sem greinir í 13. og 14. gr. Í reglugerð skal, ef til kemur, kveða á um fresti til að skila skýrslum, svo og til hvers aðila skuli skila þeim.

8. gr.

Við matið skal hver jörð, sem hefur sérstök bæjarhús og afskipt tún og engi, metin sér til verðs, hvort sem hún telst lögbýli eða eigi og hvort sem hún er býli byggt úr landi annarrar jarðar eða eigi.

Enn fremur skal meta sérstaklega allar lóðir og lendur, ásamt mannvirkjum, ítök og fasteignaréttindi, sem ekki fylgja neinni ákveðinni jörð eða húseign, svo sem vatnsréttindi, námuréttindi, veiðiréttindi, beitarréttindi og jarðhitaréttindi, sem seld hafa verið undan jörðum.

Lönd, sem látin hafa verið á erfðafestu, skal meta sér, hvort sem mannvirki hafa verið reist þar eða eigi.

Eyðijarðir og óbyggðar lóðir og lendur skal meta sér til verðs.

Nú rís ágreiningur milli fasteignamatsnefndar og aðila um það, hvort meta skuli fasteign sér eða ekki, og sker yfirfasteignamatsnefnd þá úr. Úrskurði má skjóta innan mánaðar, frá því að hann gekk, til fjármálaráðherra, sem leggur fullnaðarúrskurð á málið.

Nánari ákvæði um það, hverjar eigur skuli metnar sér, skulu sett í reglugerð.

9. gr.

Við mat jarðeigna skal meta sér:

1. Verðmæti landsins.
2. Verðmæti, er svara til afgjaldsréttinda, sem jarðareiganda ber að telja til eignar, eða annarra verðmætra réttinda í öðrum fasteignum (ítök, hlunnindi).
3. Verðmæti húsa og annarra mannvirkja, sem jarðareigandi á.
4. Verðmæti annarra húsa eða mannvirkja, sem ábúandi á eða annar rétthafi á jörðinni.

10. gr.

Fasteignir utan sveita skal meta svo, að lóðin sé metin sér, en hús og önnur mannvirki sér. Gæta skal ákvæða 9. gr., eftir því sem við á.

11. gr.

Þessar eignir eru undanþegnar fasteignamati:

1. Vegir, torg og almenningsgarðar í eigu ríkis eða sveitarfélaga og önnur slík svæði, sem ætluð eru almenningi til umferðar eða dvalar án endurgjalds.
2. Rafveitur, vatnsveitur og skulpveitur.
3. Hafnargerðir.
4. Kirkjugarðar.

12. gr.

Afréttarlönd, sem eru eign sveitarfélaga eða sameign fleiri jarða og notuð eru aðallega til upprekstrar, skal ekki meta sérstaklega, en taka skal upprekstrarréttinn til greina við mat þeirra jarða, sem hann eiga.

Þrætusvæði milli fasteigna má meta sér í lagi.

13. gr.

Fasteignamatsnefndir skulu, eftir því sem við verður komið, skoða þær eignir, sem meta skal, og veita eigendum eða fyrirsvarsmönnum eignar færi á að koma við skýringum.

Hverri fasteign skal lýsa greinilega, og kanna skal, eftir því sem unnt er, hvort stærð lands og mannvirkja sé rétt greind í almennum upplýsingum, sem fyrir liggja um eign. Nafngreina skal eiganda fasteignar og ábúanda, að því er jarðir varðar. Geta skal þess, hvort landamerki eða lóðamörk séu ágreiningslaus. Enn fremur skal kappkosta að svara spurningum á eyðublöðum undir matið jafngreinilega og rækilega og kostur er.

Nú er mat á fasteign sérstaklega torvelt, t. d. vegna þess að stærð lands er óljós eða nýtingarkostir á einstökum landgæðum eru vandmetnir, og er fasteignamatsnefnd þá heimilt, að fengnu samþykki yfirfasteignamatsnefndar, að ráða kunnáttumann til aðstoðar við slíkt mat.

14. gr.

Mat á fasteignum skal miða við það gangverð, sem líklegt er, að þær mundu hafa í kaupum og sölum. Til hliðsjónar við matið skal hafa verið það, sem fasteignin kann að hafa verið seld fyrir síðustu 10 árin, áður en mat fór fram, söluverð fasteigna í grenndinni á sama tímabili, upplýsingar um kostnaðarverð mann-

virðing, virðingar á fasteign til lántöku, virðingar á mannvirkjum til brunabóta, svo og aðrar virðingargerðir, sem völ kann að vera á, jarðvegsgerð, ræktunarmöguleika, þ. á m. afstöðu til markaða og verzlunarstaða, svo og samgönguafstöðu, legu eignar og viðskiptaaðstöðu í kaupstöðum, tekjur þær, er af eign fást eða fáanlegar eru, hlunnindi, er henni fylgja, og aðstöðu til nýtingar þeirra, svo og annað, er áhrif getur haft á ætlað gangverð fasteignar.

Fjármálaráðherra ákveður í reglugerð, að fengnum tillögum yfirfasteignamatsnefndar, nánari grundvöll fyrir framkvæmd matsins, þ. á m. einnig við hvaða tímamark miða skuli matið.

Fasteignir skulu metnar til peningaverðs í heilum þúsundum króna.

15. gr.

Matsgerðir úr hverjum hreppi eða kaupstað skal leggja fram, þegar mati er lokið þar, á þingstað hrepps eða kaupstaðar eða öðrum þeim stað, er fasteignamatsnefnd ákveður. Skal auglýsa, svo sem títt er um opinberar auglýsingar, hvenær og hvar þær liggi frammi, og má það ekki vera skemmri tími en mánuður.

Nú unir eigandi eða fyrirsvarsmaður fasteignar ekki mati, og getur hann þá kært það til fasteignamatsnefndar innan fimm vikna frá því, er matsgerðir voru lagðar fram almenningi til sýnis. Kæra skal vera skrifleg, og skal kærandi rökstyðja hana.

16. gr.

Fasteignamatsnefnd úrskurðar kærur og aðfinnslur, sem henni berast. Hún getur veitt kærendum heimild til að skýra mál sitt munnlega fyrir nefndinni eða leggja fram frekari gögn til skýringar kæru.

Aðilja er heimilt að skjóta úrskurði fasteignamatsnefndar til yfirfasteignamatsnefndar, sem leggur fullnaðarúrskurð á málið. Málskot skal vera skriflegt. Yfirfasteignamatsnefnd veitir aðilja kost á að skýra mál sitt fyrir nefndinni, og getur hún óskað frekari gagna, ef þörf þykir.

17. gr.

Þegar fasteignamatsnefnd hefur lokið úrskurðun kæra og aðfinnsla, sendir hún matsgögn öll ásamt matsgerðum sínum til yfirfasteignamatsnefndar, sem endurskoðar og samræmir matið samkvæmt því, sem segir í 4. gr.

18. gr.

Nú hefur yfirfasteignamatsnefnd lokið aðalmati, og sendir hún þá fjármálaráðherra matsskrárnar til löggildingar, sbr. 1. gr.

Kveða skal á um það í reglugerð, með hverjum hætti skrá um niðurstöður aðalmatsins verði birt almenningi.

19. gr.

Laun matsmanna og annarra starfsmanna við matið, svo og annan kostnað af matinu, skal greiða úr ríkissjóði. Fjármálaráðherra ákveður laun matsmanna og annarra starfsmanna, að fengnum tillögum yfirfasteignamatsnefndar.

20. gr.

Á fimm ára fresti milli aðalmata skal yfirfasteignamatsnefnd kanna, hvort fasteignaverð hafi breytzt verulega á tímabilinu. Nú telur yfirfasteignamatsnefnd, að svo sé, og getur fjármálaráðherra þá ákveðið breytingu á mati fasteigna í landinu í samræmi við það.

II. KAFLI

Um fasteignamat milli aðalmata (aukamöt, endurmöt).

21. gr.

Milli aðalmata samkv. 1. gr. fer fasteignamat fram í eftirfarandi tilvikum:

1. Á nýjum húsum og mannvirkjum (frummat), þegar hús eða annað mannvirki er fullgert.
2. Á öðrum fasteignum, ef ætla má, að virðing á þeim tíma, er mats er beiðzt, mundi án tillits til almennra breytinga á verðlagi fasteigna verða verulega frábrugðin aðalmatsvirðingu fasteigna, er síðasta aðalmat fór fram.

22. gr.

Mat samkvæmt 21. gr. framkvæma úttektarmenn, hver í sínum hreppi, en í kaupstöðum og annars staðar, þar sem ekki eru til úttektarmenn, skal til þess starfs kveðja tvo menn. Nefnir fjármálaráðherra annan, en hreppsnefnd eða bæjarstjórn kys hinn.

Fjármálaráðuneytið (fasteignamat ríkisins) hefur eftirlit með því, að mat samkvæmt 21. gr. fari fram, þegar ástæða er til. Framkvæma skal matið eftir sömu grundvallarreglum og fylgt er við aðalmat.

Unz fasteignamatsskrá er löggilt fyrsta sinni samkvæmt 1. gr. laga þessara, leggur fjármálaráðuneytið fullnaðarúrskurð á kærur út af aukamati, en eftir þann tíma sker yfirfasteignamatsnefnd úr, sbr. 23. gr. 1. mgr. Kærur til fjármálaráðuneytisins skulu vera skriflegar og rökstuddar, og skal aðili kæra málið til ráðuneytisins innan mánaðar frá því, að tilkynning um matið var send honum.

23. gr.

Fasteignamatsnefnd tilkynnir eiganda eða fyrirsvarsmanni fasteignar niðurstöðu mats samkv. 21. gr. þegar í stað. Aðilja er heimilt að kæra matið til yfirfasteignamatsnefndar innan mánaðar frá því, að tilkynning var send honum. Kæran skal vera skrifleg og rökstudd. Yfirfasteignamatsnefnd sker til fullnaðar úr kærur.

Fjármálaráðuneytið (fasteignamat ríkisins) heldur skrá um aukamöt, og skal jafnóðum tilkynna yfirvöldum þeim, sem hlut eiga að máli, um matsgerðir.

24. gr.

Laun fasteignamatsmanna fyrir störf samkv. þessum kafla laganna skulu ákveðin með þeim hætti, er segir í 19. gr., og ber að greiða kostnað af matinu samkvæmt ákvæðum þeirrar greinar.

III. KAFLI

Um fasteignamat ríkisins, fasteignaskráningu o. fl.

25. gr.

Fasteignamat ríkisins er sérstök deild í fjármálaráðuneytinu, og fjallar hún um fasteignamatsmálefni. Varðveitir hún öll gögn, er varða fasteignamat, og gefur upplýsingar um það þeim, er þess óska.

26. gr.

Við aðalmat það, sem í undirbúningi er við gildistöku laga þessara, skal hafizt handa um að koma upp sem nákvæmasti skráningu fasteigna í landinu („matrikel“), og er heimilt að verja fé úr ríkissjóði m. a. til mælinga á löndum og til jarðvegs-

kannana samkv. tillögum yfirfasteignamatsnefndar. Um fasteignaskráningu skulu sett nánari ákvæði í reglugerð.

27. gr.

Fjármálaráðuneytið setur reglugerð, að fengnum tillögum yfirfasteignamatsnefndar, um framkvæmd laga þessara.

28. gr.

Lög þessi taka gildi þegar í stað, og gilda þau um aðalmat það, sem í undirbúningi er við gildistöku þeirra. Um skipunartímabil fasteignamatsnefnda, sem skipaðar hafa verið samkv. lögum nr. 70/1945, fer samkv. því, er segir í 3. og 4. gr., þó svo, að umboð þeirra helzt til 1. janúar 1968.

Við gildistöku laga þessara falla úr gildi lög nr. 70 12. apríl 1945, um fasteignamat, og lög nr. 33 14. maí 1955, um samræmingu á mati fasteigna.

Ákvæði til bráðabirgða.

Áður en nýtt aðalmat fasteigna samkvæmt lögum þessum gengur í gildi, skal fara fram endurskoðun á gildandi ákvæðum laga, sem fasteignamat hefur áhrif á, og miðist endurskoðunin við, að skattar á fasteignum hækki ekki almennt vegna hækkunar fasteignamatsins.

Gjört í Reykjavík, 29. apríl 1963.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Gunnar Thoroddsen.

L Ö G

um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins starfar með því markmiði og skipulagi, sem segir í lögum þessum.

2. gr.

Sjóðfélagar eru þeir nefndir í lögum þessum, er skylt er að greiða iðgjöld í sjóðinn og rétt eiga á lífeyri úr honum.

3. gr.

I. Sjóðfélagar eru:

- a. Allir þeir, sem skipaðir eru, settir eða ráðnir í þjónustu ríkisins, ríkisstofnana eða atvinnufyrirtækja ríkisins með föstum launum, til ekki skemmri tíma en eins árs eða með minnst þriggja mánaða uppsagnarfresti, enda sé það starf þeirra aðalstarf og hlutaðeigandi taki ekki minna en hálf þau laun, er slíku starfi fylgja fyrir fullan vinnutíma.